

රෝගය හඳුනාගන්නේ කෙසේද?

HIV ආසාදනයකු අවුරුදු 3 - 10 අතර කාලයක් ගතවූ රෝග ලක්ෂණ නොපෙන්වයි. මෙම කාලය තුළදී ඔවුන් ආසාදනය වී ඇති බව දැන ගත හැක්කේ රුධිර පරීක්ෂාවෙනි. මෙහිදී පරීක්ෂාවට ලක් කරන්නේ මෙම වෛරසයට විරුද්ධව සෑදෙන ප්‍රතිදේහයි.

කවුලු සමය

පරීක්ෂණ මගින් හඳුනාගැනීමට අවශ්‍ය පමණ ප්‍රතිදේහ ඇතිවීමට සති 6 - 12 අතර කාලයක් ගතවිය හැක. මෙම කාලය තුළ රුධිර පරීක්ෂණය මගින් සෘණ ප්‍රතිඵල පෙන්විය හැක. මෙම කාලය කවුලු සමය නමින් හඳුන්වයි. මෙම කාලය තුළදී ද ආසාදනයකුගෙන් තව කෙනෙකුට ආසාදනය වීම සිදුවේ.

HIV ආසාදනය වී ඇතැයි දැනගත් විට කුමක් කළ යුතුද?

- ➔ වරින් වර පරීක්ෂාවට හා රෝගී තත්වය ඇගයීමට ලක් කළයුතු නිසා වෛද්‍ය උපදෙස් අනුව පසු විපරම් කාසන වලට සහභාගී විය යුතු වේ.
- ➔ පෝෂණය ආහාර ගැනීමෙන්, ව්‍යායාම වල යෙදීමෙන් අවශ්‍ය පමණට නින්ද හා විවේකය ගැනීමෙන් තමන්ගේ ශරීර සෞඛ්‍යය කෙරෙහි සැලකිලිමත් විය යුතුය.
- ➔ වෙනත් අයට වෛරසය පැතිරිය හැකි බැවින් ලිංගික හැසිරීම පිළිබඳ වගකීමෙන් යුතුව කටයුතු කළ යුතුය.

HIV සඳහා පරීක්ෂා කරන සායනයන්

මධ්‍යම සායනය
අංක 29, ද සේරම් පෙදෙස,
කොළඹ 10.
011-2667163

රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කය
ලිංගාශ්‍රිත රෝග මරධන ඒකකය
මහ රෝහල - රත්නපුර.
045-2222561

කෑගල්ල දිස්ත්‍රික්කය
ලිංගාශ්‍රිත රෝග මරධන ඒකකය
සිසිණියා රෝහල - කෑගල්ල
035-2231222

අනෙකුත් සායන

- මාතර - 041-2232302
- ගාල්ල - 091-2245998
- හම්බන්තොට - 047-2220261
- මොණරාගල - 055-2257262
- බදුල්ල - 055-2222578
- කුරුමාහල - 037-2224339
- මහනුවර - 081-2203622
- කළුතර - 034-2236937
- ගම්පහ - 033-2222261
- තුවරම්පිලිය - 052-2234393

ප්‍රකාශනය

HIV / AIDS නිවාරණ වැඩසටහන,
පළාත් සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලය,
සබරගමුව.
045-2222322, 2222434

අනුග්‍රහය

ලෝක බැංකු සෞඛ්‍ය ආර්ය සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය

HIV / AIDS

ගැහ
දැනගනිමු.

HIV/AIDS නිවාරණ ව්‍යාපෘතිය
පළාත් සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලය
සබරගමුව

රෝගය පිළිබඳ ඉතිහාසය

මෙම රෝග තත්වය මුලින් හඳුනාගන්නා ලද්දේ 1981 වර්ෂයේදී ඇමරිකා එක්සත් ජනපදයේ රෝහල්වල ප්‍රතිකාර ගත් සමලිංගික තරුණ පිරිමි රෝගීන් කිහිප දෙනෙකුගෙනි.

රෝගයට හේතුකාරක වන වෛරසය 1983 වර්ෂයේදී පළමු වරට හඳුනාගන්නා ලදී. මේ සඳහා පර්යේෂණ කරනු ලැබුවේ ප්‍රංශ ජාතික **ලුක් මොන්ටැනියර්** සහ ඇමරිකානු ජාතික **රොබර් ගැලෝ** නැමැති විද්‍යාඥයන් විසිනි.

එම වෛරසය
H - Human මානව
I - Immunodeficiency ප්‍රතිශක්ති උපහත
V - Virus වෛරසය

රෝරෝ වෛරස සත්‍යයට අත් මෙම වෛරසය ඉලෙක්ට්‍රෝන අන්වීක්ෂයකින් පමණක් දැකිය හැකිවේ. **HIV I** හා **HIV - II** නමින් දැනට මෙම වෛරසය වර්ග දෙකක් හඳුනාගෙන ඇත. මෙම වෛරසය වර්ග දෙකෙන්ම ඒකීය තත්වයට ඇති කල හැක.

ශ්‍රී ලංකාවේ තත්වය

විදේශිකයෙකු වූ ප්‍රථම ඒකීය රෝගියා 1986 දී ද ප්‍රථම ශ්‍රී ලාංකික ඒකීය රෝගියා 1987 දී ද වාර්තා විය. එතැන් සිට වර්ෂ 2007 ප්‍රති 30 දිනට **HIV** ආසාදිතයන් 886 ක් ද **AIDS** රෝගීන් 243 ක් ද වාර්තාගත වී ඇත.

රෝගය හඳුනාගත් මුල් අවධියේ බොහෝ ආසාදිතයන් විදේශ රටවලදී රෝගයට නොදුරු වුවත් වන අතර, වර්තමානයේ ආසාදිතයන් වැඩි ප්‍රමාණයක් ශ්‍රී ලංකාව තුළදී රෝගයට නොදුරු වුවත් වේ.

දැනට හඳුනාගෙන ඇති ආසාදිතයන්ගේ සංඛ්‍යාව සුළු වුවත් 2007 වර්ෂය සඳහා ඇස්තමේන්තු කර ඇති ආසාදිතයන්ගේ සංඛ්‍යාව 5000-7000 ක් පමණ වේ.

වෛරසයේ පැවැත්ම

සාමාන්‍ය පරිසරයේ ජීවත්විය නොහැකි මෙම වෛරසය ජීවත්වීම සඳහා ප්‍රෝතිමය මාධ්‍යයක් අවශ්‍ය වේ. එබැවින් ආසාදිතයන්ගේ රුධිරයේ මෙම වෛරසය බහුලව ඇත. ආසාදිත පිරිමියෙකුගේ ශුක්‍ර තරලයේ ද, කාන්තාවකගේ සෝනි ශ්‍රාවයේ ද, මව්කිරි වලදී, වෛරසය බහුල වශයෙන් දැකිය හැක. කෙළ, කැවුර, දහසීය, අඹුම් හා මුතු වල වෛරසය අඩංගු වන්නේ ඉතා සුළු වශයෙනි.

වෛරස ආසාදනය වන්නේ කෙසේද?

- ලිංගික සම්බන්ධතා. (97% පමණ)
- ආසාදිත මවගෙන් බිහිවන දරුවාට. (2% පමණ)
- ආසාදිතයෙකුගේ රුධිර පාරවලින්ගෙන්.
- ආසාදි රුධිරයෙන් දූෂිත ඉඳිකටු, සිරිත්පර හෝ ශල්‍ය උපකරණ භාවිතය.
- ආසාදිතයෙකුගේ අවයව හෝ පටක බද්ධ කිරීම.

වෛරසය ඇහැට ඇතුලු වූ විට වන්නේ කුමක්ද?

මෙම වෛරසය සිරුරේ ප්‍රතිශක්තිමය ක්‍රියාවලිය පාලනය කිරීමේදී මූලික වන **ආධාරක - ටී සෛල** නම් වූ සුදු රුධිරාණු තුළ වර්ධනය වී එම සෛල විනාශ වීමෙන් සිරුරේ ප්‍රතිශක්තිය බිඳ වැටේ. එවිට වෙනත් රෝග කාරකයන් බාධාවකින් තොරව ශරීරය තුළට ඇතුළු වී නොයෙකුත් මාරාන්තික රෝග තත්වයන් ඇති කරයි.

මෙම වෛරසය ඇහැට ඇතුළු වී අවුරුදු 3 - 8 ක් පමණ කාලයක් රෝග ලක්ෂණ නොපෙන්වයි. මෙම කාලය තුළදී රෝගියා **HIV** ආසාදිතයෙකු පමණයි. මෙම අවස්ථාවේදී කිසිම රෝග ලක්ෂණයක් පිටතට නොපෙන්වයි. තමුත් ලිංගික හැසිරීම් වලදී වෛරසය තවත් කෙනෙකුට පැතිරිය හැක. **HIV** ආසාදිතයෙකු ඒකීය රෝගියෙකු බවට පත්වීමේදී පිටතට රෝග ලක්ෂණ පෙන්වුම් කරයි.

රෝග ලක්ෂණ

ඒකීය රෝගියෙකු තත්වයට පත්වන විට පහත සඳහන් රෝග ලක්ෂණ දැකිය හැක.

- අධිකව බර අඩුවීම
- රාත්‍රියට උණ ගැනීම
- ස්ථාන කීපයක වසා ග්‍රන්ථි ඉදිමීම
- සමේ දැද
- දිව මතුපිට සුදු පටලයක් සහිත බැඳීම
- අධික පාවහය

මීට අමතරව පහත දැක්වෙන අවස්ථා තුනක ආසාදන ද දැකිය හැක.

